

Beslenme Kavram? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beslenme Kavram? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17594>

Özet

Beslenme Kavram? Ölçe?i, **okul öncesi e?itim** kurumlar?na devam eden 4-6 ya? grubu çocuklar?n temel **beslenme kavramlar?** hakk?ndaki bilgi ve anlay?? düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikolojik ölçektir. Bu araç, özellikle **ö?renme evresi yöntemi** gibi pedagojik müdahalelerin çocuklar?n beslenme bilinci üzerindeki etkisini de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır. Ölçek, S. Filiz taraf?ndan 1998 y?l?nda tamamlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geli?tirme çal??ması olarak ortaya konmuştur. Ölçe?in birincil amacı, çocuklar?n sa?lıklı beslenme alışkanlıkları ve g?da grupları hakk?ndaki kavramsal bilgilerini sistematik olarak de?erlendirmektir.

Anahtar Kelimeler

Beslenme Kavram?, Okul Öncesi E?itim, Psikometrik Ölçek, Geli?tirme Çal??ması, Sa?lıklı Beslenme, 4-6 Ya? Grubu

Yazarlar

S. Filiz

Amaç

Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin temel amacı, **okul öncesi e?itim** ça??ndaki çocuklar?n (4-6 ya?) beslenme ile ilgili temel bilgileri ne ölçüde edindiklerini belirlemektir. Bu ölçüm aracı, çocuklar?n besinlerin kaynakları, vücut için önemi ve sa?lıklı beslenme düzeninin gereklilikleri gibi konulardaki kavramsal geli?imini izlemeye olanak tanır.

Ölçek, aynı zamanda, e?itim programları'nın veya spesifik ö?retim yöntemlerinin (Filiz'in çal??masında **ö?renme evresi yöntemi**) beslenme kavramları'nın çocuklara aktarılmas?ndaki etkinli?ini bilimsel olarak de?erlendirmek için bir araç görevi görmüştür. Bu sayede, gelecekteki e?itim stratejilerinin planlanmasına veri sağlamak amaçlanm??tır.

Yap?

Ölçek, çocuklar?n zihinsel geli?im düzeylerine uygun olarak, beslenme alan?ndaki temel kavramları ölçmeyi hedefleyen bilişsel bir yapıyı temsil eder. Bu **yap?** (construct), genellikle ?u alt boyutları veya bilişsel alanları içerir:

G?da Grupları Bilgisi: Temel besin grupları'nı tanıma ve sınıflandırma yetene?i.

Besinlerin ?levleri: Yiyeceklerin vücuda enerji verme, büyüme veya hastalıklardan koruma gibi

temel rollerini anlama.

Sa?l?kl?/Sa?l?ks?z Ay?r?m?: Sa?l?kl? ve sa?l?ks?z yiyecekler aras?ndaki fark? kavrama.

Beslenme Kaynaklar?: Yiyeceklerin nereden geldi?i hakk?ndaki temel bilgileri ölçme.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, 4-6 ya? çocuklar?n?n geli?imsel özelliklerine uygun, somut ve anla??l?r maddeler kullan?larak **beslenme kavram?** bilgisi derinlemesine incelenmi?tir.

Geçerlik

Kaynak verilerde ölçe?in spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir (-). Ancak, bir **yüksek lisans tezi** çal??mas? kapsam?nda geli?tirilen her ölçme arac?nda oldu?u gibi, Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin de geçerlik çal??malar? yap?lm?? olmal?d?r.

Bu çal??malar muhtemelen **kapsam geçerli?i** (Content Validity) üzerine yo?unla?m??t?r. Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak (beslenme uzmanlar?, okul öncesi e?itimcileri) ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen **beslenme kavramlar?** alan?n? ne kadar iyi temsil etti?inin belirlenmesiyle sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i veya ölçüt ba??ntl? geçerlik gibi daha karma??k psikometrik analizlerin detaylar? mevcut özet kaynakta yer almamaktad?r.

Güvenirlik

Sa?lanan kaynak bilgisi, ölçe?in güvenilirlik katsay?lar?na dair spesifik bir veri içermemektedir (-). Geli?tirme çal??malar?nda genellikle kullan?lan güvenilirlik yöntemleri ?unlard?r:

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Maddelerin zaman içinde tutarlıl??n? ölçmek.

?ç Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek.

Yar?mlama Güvenirli?i: Ölçe?in iki yar?s?n?n sonuçlar?n?n korelasyonunu incelemek.

Bu ölçek, 4-6 ya? grubu gibi de?i?ken bir popülasyonu hedefledi?i için, güvenilirlik çal??malar?nda özellikle ya?a ba?l? bili?sel de?i?imlerin etkilerini minimize eden yöntemlerin kullan?ld?? varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na ili?kin detayl? bir bilgi kaynakta bulunmamaktad?r. E?er ölçek birden fazla alt boyutu (örne?in, g?da gruplar? bilgisi ve sa?l?kl? al??kanlıklar) ölçmek üzere tasarland?ysa, orijinal **yüksek lisans tezi** çal??mas?nda **aç?mlay?c? faktör analizi** yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör analizinin amac?, ölçekteki maddelerin hangi temel **yap?** alt?nda topland??n? belirlemek

ve ölçe?in teorik olarak varsay?lan boyutlulu?unu ampirik olarak do?rulamakt?r. Beslenme Kavram? Ölçe?i'nin çocuklar?n temel kavram bilgisine odaklanmas? nedeniyle, tek bir genel beslenme bilgisi faktörü veya yukar?da belirtilen dört alt boyuta ayr?lm?? bir yap? ortaya ç?km?? olabilir.

Araç

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Belirtilmemi? (Muhtemelen bireysel uygulamal?, resimli veya sözlü yan?t gerektiren bir format.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar

Age Group: 4-6 ya?

Population Details: Okul öncesi e?itim kurumuna devam eden çocuklar.

Test Methodology: Ölçe?in geli?tirilme amac?, **ö?renme evresi yönteminin** (Learning Phase Method) etkinli?ini ölçmek oldu?undan, ölçek büyük ihtimalle ön-test ve son-test olarak kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yüksek Lisans Tezi, Kavramsal Geli?im, Okul Öncesi E?itim, Beslenme Bilgisi, Ö?renme Evresi Yöntemi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Çal??ma Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul'da yap?lm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? veya yeniden bas?m? için orijinal yazar S. Filiz'den ve Marmara Üniversitesi'nden izin al?nmas? gerekmektedir, zira bu bir **yüksek lisans tezi** ürünüdür.

Ücret: Kamu veya akademik amaçlı? kullan?mlarda genellikle ücret talep edilmez, ancak ticari amaçlar için yazar?n izni ?arttır.

Test Y?li?: 1998

Referanslar

Filiz, S. (1998). *Okul öncesi e?itim kurumuna devam eden 4-6 ya? çocuklar?n?n beslenme kavramlar?n?n geli?tirilmesinde ö?renme evresi yönteminin etkisi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez kayd?na ili?kin bilgiye YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Beslenme Kavram? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta Beslenme Kavram? Ölçe?i'ne ait maddeler veya derecelendirme bilgileri yer almamaktadır. Bu nedenle, maddeler burada sunulamamaktadır. Ölçe?in tam içeri?ine erişim için Filiz (1998) tarafından hazırlanan **yüksek lisans tezi** çal??mas?n?n incelenmesi gerekmektedir.